

## Araştırma Makalesi

### **Morpa Kampüsün Öğrenme-Öğretme Ortamına Yönelik Etkilerinin İncelenmesi<sup>1</sup>**

*Evaluate The Activities Of Learning Environment That Morpa Campus Presented In Terms Of Classroom Teachers Opinions*

|                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Serap TÜFEKÇİ ASLIM</b><br>Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi<br><a href="mailto:tufekciaslimserap@gmail.com">tufekciaslimserap@gmail.com</a><br><a href="https://orcid.org/0000-0003-1925-2032">https://orcid.org/0000-0003-1925-2032</a> | <b>Hüseyin ÇEVİK</b><br>Tevfik Ünsal İlkokulu<br><a href="mailto:cevik1979@gmail.com">cevik1979@gmail.com</a><br><a href="https://orcid.org/0000-0001-8420-5481">https://orcid.org/0000-0001-8420-5481</a> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| <b>Makale Gönderme Tarihi</b> | <b>Revizyon Tarihi</b> | <b>Kabul Tarihi</b> |
|-------------------------------|------------------------|---------------------|
| 24.04.2019                    | 21.05.2019             | 25.05.2019          |

## **Öz**

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda Morpa Kampüs'ün öğrenme/öğretme ortamına yönelik etkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme kullanılarak belirlenen okullardan, gönüllülük esasına göre seçilen 16 Morpa Kampüs kullanıcısı öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcıların Morpa Kampüs ile ilgili görüşlerini almak amacıyla açık uçlu yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmış ve uygulanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre Morpa Kampüs'ün Milli Eğitim Bakanlığının temel kazanımlarıyla uyumlu olduğu, tema ve konu sıralamasının örtüştüğü ve konuların aşamalılık ilkesine uygun olduğu belirlenmiştir. Ayrıca görsel ve işitsel öğelerin, konuların akılda kalıcılığını kolaylaştırdığı görülmüştür. Konuları yüzeysel ele alması ve derinlemesine bilgi vermemesi ve bilimsel araştırma becerisine katkısının yetersizliği dezavantaj olarak belirlenirken, dersin içeriğini zenginleştirmesi, öğrenciler açısından anlaşılır olması avantajları olarak belirlenmiştir. Morpa Kampüs'ün öğrencilerin ilgisini çektiği, motivasyonu ve katılımı artırdığı, dersleri eğlenceli hale getirdiği, zor kazanımların gerçekleştirilmesinde öğretmenlere katkı sağladığı bulgular arasındadır.

**Anahtar Kelimeler:** Morpa Kampüs, e-öğrenme, öğrenme-öğretme ortamı

## **Abstract**

In this study, it has been aimed to evaluate the effects of Morpa campus on learning/teaching environments in terms of classroom teachers' opinions. Qualitative research method has been used for data collection, analysis and interpretation this research. The study group of the research was composed of 16 Morpa Campus user teachers who were selected on a volunteer basis from the schools that were chosen by using typical case sampling which is among the purposeful sampling methods. In order to attain the views of the participants on Morpa Campus open-ended semi-structured interview questions were prepared and applied. The attained data were analysed

<sup>1</sup> Çalışmanın bir kısmı, 15. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda, bildiri olarak sunulmuştur.

## **Önerilen Atıf/Suggested Citation**

Tüfekçi Aslım, S. , Çevik , H. 2019 Morpa Kampüsün Öğrenme-Öğretme Ortamına Yönelik Etkilerinin İncelenmesi, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 54(2), 857-873

*via descriptive analysis. According to the research results it was seen that Morpa Campus is compatible with the basic outcomes of Ministry of National Education, that the theme and subject alignment overlaps and the subjects are appropriate for the principle of progressivity. Moreover, it was seen that visual and audio components have eased the memorability of the subjects. The disadvantages of Morpa Campus was seen as approaching the topics superficially and not providing in in-depth knowledge and little contribution to scientific research skills whereas using a language that children can understand and enriching the content of the lesson were seen as the advantages. It has been stated that it has attracted the attention of students, increased students' motivation and participation as well as it has made lessons enjoyable and has contributed to teachers in teaching difficult acquisitions to the students.*

**Key words:** Morpa campus, e-learning, learning-teaching environments

## GİRİŞ

Günümüzde bilimsel ve teknolojik alandaki yeniliklerin artışıyla eğitim alanındaki değişimde çok kısa zamanda kendini hissettirir olmuştur. Çağın gerisinde kalmak istemeyen eğitim kurumları bu değişime ayak uydurmak durumundadırlar. Çünkü toplumun sahip olduğu en değerli varlık olan bilgi ve bu bilginin paylaşımı formal olarak eğitim kurumlarında gerçekleşmektedir. Teknolojik gelişmeler ile beraber biçim değiştiren bilgi paylaşımının en önemli yollarından birisi ise e-öğrenmedir.

E-öğrenme, web tabanlı eğitim, öğrenim ve bilgi yönetimi faaliyeti olup, internet bağlantısıyla gerçekleştirilmektedir (e-nocta akademi, 2015). E-öğrenmenin, renkli ve eğlenceli olması, zaman ve yer bakımından esnekliği sağlaması, sonuçların ölçülebilir olması, sınıf etkinliklerini destekleyici nitelikte olması, içeriklerinin tekrar tekrar ulaşılabilir olması, sonuçlarının ölçülebilir olması, farklı coğrafi bölgelerde bulunanların aynı anda ya da farklı zamanlarda yararlanabilmesi, kişinin öğrenme ihtiyaçlarına göre öğrenme materyallerini özelleştirebilmesi, kağıt israfının önlenmesi gibi avantajları bulunmaktadır (Noe, 2009, e-nocta akademi, 2015, Aslan, 2006; 127, Pura ve Aslan, 2015; 3). Ayrıca öğretmen ve öğrencinin iletişim düzeyini eşit tutmada, herkese eşit hakları sağlamada, kişiler üzerinde motivasyonu artırmada ve psikolojik bir rahatlık sağlamada önemli rol oynar (Pura ve Aslan, 2015; 3). Genellikle bu tür çalışma türleri gerçek ortamlardan daha ekonomiktir (Mayers, 2012).

Öğrencilere zaman ve mekan esnekliğini vermesi, öğretme ve iletişim metodlarında çeşitlilik sağlaması, geniş ve dağınık coğrafi bölgelerde öğrenme ihtiyacını karşılaması e-öğrenmenin giderek yaygınlaşmasını sağlamıştır (Pituch and Lee, 2006; 223). E-öğrenme yaygınlaşırken bazı sorunların da aşılması gerekmektedir. E-öğrenme uygulamalarında başarı elde edebilmek için altyapının ve teknolojinin yeterli olması gerekir. Herhangi bir e-öğrenme stratejisi, internete yeterli ulaşım yoksa başarısız olacaktır (Sanderson, 2002; 187, Aslan, 2006; 124). Okullarda e-öğrenmeyi yürütecek gerekli araç-gereç ve donanıma sahip ortamlar bulunmalı, bilgisayarların performansı yeterli olmalı, ev ortamlarında da e-öğrenmeyi sağlayacak bilişim araçları bulunmalıdır (Pura ve Aslan, 2015;4-5).

E-öğrenme ortamlarında ulaşılabilen dersler, programlar ve öğrenme nesneleri üç biçimde olabilir. Öğretmen liderliğiyle öğrenilebilmekte, öğrenen kendi hızını kendi ayarlayabilmekte ya da kendi kendini yönetebilmektedir (Moore, Dickson-Deanee, Galyen, 2011; 131, Rhode, 2009; 3). E-öğrenme ortamları öğretmen destekli öğrenmeden, giderek öğrenenin daha çok kendi öğrenme sorumluluğunu aldığı bir yapıya doğru ilerleyen özellikler sergilemektedir. E-öğrenme ortamında dersler ; bireyin kendi öğrenme etkinliklerini yönetmeyi, bilgisayar okur-yazarlığını, yüksek motivasyon ve öz disiplin içinde ilerlemeyi gerektirir (Nagarajan, Wiselin, 2010; www.Learning.com/digital-literacy).

Sınıfta ve sınıf dışında e-öğrenme materyallerinin kullanımını çeşitli değişkenler açısından inceleyen pek çok araştırma yapıldığı görülmektedir. Kimi araştırmalar öğretmenin dersine e-öğrenme materyali eklediğinde öğrencilerden farklı öğrenme stili olanları desteklemekte olduğunu (Holley and Boyle, 2012; Ilgar, 2013; Tozmaz, 2011) bazı araştırmalar da bu materyallerin öğrencinin ders başarısını arttırdığını (Tran et al, 2014; Mironova et al,2015; Pituch

and Lee, 2006) göstermektedir. Araştırmalardan bir kısmı, öğretmen, öğretmen adayı ve öğrencilerin web tabanlı öğrenme kullanımı ile ilgili görüşlerini incelemektedir (Genç, 2015; Doğan ve Arı, 2015; Duygu ve diğerleri, 2013; Dikbaşı, 2006).

Gerek ulusal gerekse uluslararası birçok araştırmada teknolojik araç gereçlerin eğitime katkısı olduğu belirtilmektedir (Sarı, Akbaba, Altun, 2015; 27). Ülkemizde İlkokul öğretmen ve öğrencileri için sınıf içinde ve dışında kullanılabilecek elektronik öğrenme araçlarının Fatih projesi ve gelişen teknoloji eşliğinde arttığı görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı e-öğrenme materyallerini öğretmenlerin ücretsiz olarak kullanabilmeleri için EBA (<http://www.eba.gov.tr>) ortamında sunmaktadır. Nihai olarak daha nitelikli bir eğitim için ortaya konan bu çabaların içinde bir e-öğrenme ortamı olan Morpha Kampüs uygulamasının öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesi; öğretmenlere, eğitim yazılımcılarına ve eğitim yöneticilerine , e-öğrenme etkinliklerinde nelerin işleyip işlemediği; hangi konulara dikkat edilmesi, nasıl yapılması gerektiği, öğrencilere katkısı olup olmadığı konularında önemli dönütler sağlayacaktır.

## **AMAC**

Bu araştırmanın temel amacı, öğretmen görüşlerine göre Morpha Kampüs'ün öğrenme-öğretme ortamına etkilerini belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda oluşturulan araştırmanın alt amaçları aşağıda verilmiştir:

Öğretmenlerin; Morpha Kampüs'ün;

- Derslerin kazanımlarının gerçekleştirilmesine etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Derslerin içerik boyutuna etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Derslerin öğrenme-öğretme sürecine etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Derslerin değerlendirme boyutuna etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Öğrencilere katkılarına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Öğretmenlere katkılarına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Kullanılması ve geliştirilmesine ilişkin görüşleri ve önerileri nelerdir?

## **YÖNTEM**

### **Araştırma Modeli**

Bu araştırmada, öğretmen görüşlerine göre Morpha Kampüs'ün öğrenme-öğretme ortamına etkilerini belirlemeye dönük olduğu için betimsel bir model kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

### **Çalışma Grubu**

Araştırmanın örneklemi, belirli bir konu hakkında fikir sahibi olmak ve yeterli bilgi sahibi olmayanları bilgilendirmek amacıyla, ortalama durumların ele alınarak çalışıldığı (Yıldırım ve Şimşek, 2006, Patton, 1987) amaca dayalı tipik durum örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Bu çerçevede araştırmanın örneklemi, Ankara'nın merkezinde orta sosyo-ekonomik düzeyde, tipik (diğer pek çok okula benzer) iki ilkokuldan belirlenmiştir. Bu okullarda görev yapan ve derslerinde Morpha Kampüs kullanan, 16 sınıf öğretmeni ile görüşmeler yapılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan öğretmenler, derslerinde Morpha Kampüs uygulamasını kullandıklarından elde edilen veriler, diğer öğretmenlere bilgi verebilecek niteliktedir.

### **Verilerin Toplanması**

Katılımcıların Morpha Kampüs ile ilgili görüşlerini almak amacıyla, açık uçlu yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmış ve uygulanmıştır. Öğretmenler için hazırlanan yarı yapılandırılmış

görüşme formunu (görüşme soruları, alternatif sorular ve sondaları) incelemek üzere 3 ayrı uzman görüşüne başvurulmuş, farklı öğretmenlerle pilot görüşmeler yapılarak soruların anlaşılabilirliği sınanmıştır. Uzman görüşleri ve pilot görüşmelerin ardından görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Araştırmacılar tarafından, derslerinde Morpa Kampüs'ten yararlandığını belirten öğretmenlerden gönüllülük esasına göre görüşmeyi kabul eden öğretmenler çalışma grubuna alınmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerden randevu alınmış, araştırmanın amacı açıklanmış, görüşme sorularından örnekler verilerek bilgilendirilmiş, kimlik bilgilerinin gizli kalacağı garantisi verilmiştir. Görüşmeler gönüllü öğretmenlerle araştırmacılar tarafından yüzyüze gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş daha sonra deşifre edilerek yazıya dökülmüştür.

### Verilerin Analizi

Verilerin analizi aşamasında araştırmanın alt sorularına uygun olarak hazırlanan görüşme sorularına verilen yanıtlar önceden düşünülen ve görüşmedeki yanıtları inceledikten sonra son şekli verilen temalar ve kodlar kullanılarak yapılmıştır.

Toplanan veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Kayıt altına alınan veriler düz metin hâline getirilmiş ve metin hâlindeki veriler temalar ve görüşülenler boyutlarından oluşan matrisle yerleştirilmiştir. Matris üzerindeki veriler kodlanmış ve ortaya çıkan bilgilerin tekrar edilme sıklığına bakılmıştır. Verilerin geçerliği için program geliştirme ve eğitim teknolojileri alan uzmanlarından veri kodlamaları yapmaları istenmiş ve karşılaştırmalar yapılarak kodlamalarda ortak noktalardan hareket edilmiştir. Buna göre düzenlenen bulgular frekans ve yüzde tabloları şeklinde verilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular, sınıf öğretmenlerinin sorulara verdiği kodlanmış cevaplardan alıntılar yapılarak desteklenmiştir. Araştırmada, öğretmenlerin ifadelerine yer verilirken öğretmenlerin gerçek adları yerine kod isimleri kullanılmıştır.

### BULGULAR

Bu kısımda araştırmaya ait bulgular, alt amaçlar göz önünde bulundurularak ele alınmıştır.

#### 1. Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Derslerin Kazanımlarını Gerçekleştirmesine Etkisine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin, Morpa Kampüs'ün derslerin kazanımlarının gerçekleşmesine etkisine yönelik görüşleri kazanımlar teması ile ilişkili 3 kod altında toplanmıştır. Bu kodlar; kazanımlarla uyumlu olma (15 kişi), kazanımları gerçekleştirirken duyu organlarına hitap etme (15 kişi), kazanımları destekleme (9 kişi) olarak belirtilmiştir.

**Tablo 1. Öğretmenlerin, Morpa Kampüs'ün Derslerin Kazanımlarının Gerçekleştirmesine Etkisine İlişkin Görüşleri**

| Tema       | Kodlar                                                    | Frekans (f) |
|------------|-----------------------------------------------------------|-------------|
| Kazanımlar | Kazanımlarla uyumlu olma                                  | 15          |
|            | Kazanımları gerçekleştirirken duyu organlarına hitap etme | 15          |
|            | Kazanımları destekleme                                    | 9           |
|            | Toplam                                                    | 39          |

Araştırmaya katılan öğretmenlerin Morpa Kampüs'ün "kazanımlarla uyumlu olma" sına ilişkin bazı ifadeleri aşağıda verilmiştir:

*"Morpa Kampüs öğretim programıyla uyumlu, matematik dersi, fen dersi, hayat bilgisi ana derslerinin hepsi uyumlu. (...) Örneğin matematik dersinde kazanımları takip ediyor. Ünite, konu, tema programla aynı gidiyor. Hayat bilgisi dersinde, programı takip ediyor. Fen dersinde de yine kazanımlarla deneyler paralel gidiyor."* (Ö2)

"*Milli Eğitimin temel kazanımlarını destekleme açısından gayet uygun. Ünite kazanımları ile dersin kazanımları zaten uyumlu ve aynı sırayla gidiyor, çok fazla ayrıntıya girmeden Milli Eğitimin kazanımlarıyla uyumlu bir şekilde devam ediyor.*"(Ö3)

Öğretmenlerin örnek ifadelerinde de görüldüğü gibi; Morpa Kampüs'ün öğretim programının kazanımlarıyla uyumlu olduğu belirtilmektedir. Ayrıca kazanımları gerçekleştirirken duyu organlarına hitap ettiği yönünde de öğretmenlerin neredeyse tamamı görüş belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin "kazanımları gerçekleştirirken duyu organlarına hitap etme" özelliğine ilişkin bazı ifadeleri aşağıda verilmiştir:

"*Çocuk görerek aynı zamanda duyarak öğreniyor, kendisi katılıp konuşmak istiyor. Çünkü sözel anlatım bana göre hiçbir işe yaramıyor. Morpa Kampüs birden fazla duyu organına hitap ettiği için daha yararlı oluyor.*" Özellikle deneylerde, etkinlik alıştırmalarında veya oyunlarda, örneğin; sudoku, zekâ oyunları, ekstra zihinsel oyunlarda öğrenciler çok daha istekli hale geliyor. (Ö2)

"*Konuyu biz derste anlatıyoruz çocuklara.(...)Ders planlamasından ziyade materyal bulmada ve görsellerde zorlanıyoruz. Ya kesip yapıştırma yapmamız gerekiyor ya da çocukların evde araştırıp bulması gerekiyor. Her çocuğun araştırma imkanı olmuyor ya da istediğimiz oranda araştırıyorlar. Oysa Morpa Kampüs'te konuyu hem işitsel hem görsel olarak gördükleri için nasıl yapıldığını daha iyi öğreniyorlar. (...) Görsel ve işitsel olduğu için çocukların anlamasını [Morpa Kampüs] daha çabuk sağlıyor. Yani sözelin yanında görsel ifadelerde olduğu için, yaşlarına uygun resimler ya da filmler içerdiği için çocukların algılaması daha iyi oluyor. Anlaşılır şekilde anlatıyor. Morpa Kampüs, işitsel, görsel olduğu için ben memnunum.*"(Ö5)

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısından fazlası Morpa Kampüs'ün kazanımları desteklediğini belirtmektedir. Öğretmenlerin kazanımları desteklediğine ilişkin ifadelerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

"*Güzel örnekler var, görsel materyal açısından. Kazanımları destekleyici biçimde hazırlanmış. Konuyu ben anlatmadan bile matematik olsun, başka bir ders olsun ilk oradan [Morpa Kampüs] açtığımda çocuklar hemen kavrayabiliyorlar. Güzel aşama aşama kazanımları destekliyor.*"(Ö6)

"*Milli Eğitimin temel kazanımlarını destekliyor. Onda sıkıntı yok. Ayrıca soruları kazanımlara göre hazırlamışlar. Yani çok soru değil de kazanıma göre soru var.*"(Ö12)

## 2- Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Dersin İçerik Boyutuna Etkilerine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün dersin içerik boyutuna etkisine ilişkin ifadeleri Tablo 2.de verilmiştir.

**Tablo 2. Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Dersin İçerik Boyutuna Etkisine İlişkin Görüşleri**

| Tema   | Kodlar                              | Frekans (f) |
|--------|-------------------------------------|-------------|
| İçerik | İçerik uyumu                        | 13          |
|        | Yüzeysel bilgi (Derinleşme yok)     | 13          |
|        | İçeriği zenginleştirme              | 8           |
|        | Araştırmaya katkısının yetersizliği | 8           |
|        | Konuyu yeterli açıklama             | 3           |
|        | Toplam                              | 45          |

Tablo 2' de görüldüğü gibi öğretmenlerin, Morpa Kampüs'ün dersin içerik boyutuna etkisine ilişkin görüşleri içerik teması altında 6 kod altında toplanmıştır (Tablo 2). Bunlar; İçerik uyumu (13 kişi), yüzeysel bilgi (12 kişi), içeriği zenginleştirme (8 kişi), araştırmaya katkısının

yetersizliği (8 kişi), konuyu açıklama (3 kişi), derinleşme (1 kişi) olarak belirtilmiştir. Morpa Kampüs'ün dersin içerik boyutuna etkisine ilişkin bazı ifadeleri aşağıda verilmiştir:

*"Yüzde seksen dersin içeriğiyle uyumlu. Bazen önde bazen de sonda olabiliyor. Sıralamada belki bir sıkıntı olabilir ama kitaplar genelde takip ediliyor." (Ö5)*

*"Konuları çocukların anlayacağı seviyede anlatıyor olması çok büyük bir avantaj sağlıyor." (Ö15)*

*"Bütün öğrenciler evde morpa kampüse üye olsa, evlerinde yararlanmış olsa belki yetersiz kalabilir ama sınıfta konuyu işleyip, ders kitabını işleyip, çalışma kitabını yaptıktan sonra, tekrar olarak kullandığımız için bize yeterli geliyor. Çok ayrıntıya girse belki zamanımızı yetiştiremeyeceğiz." (Ö1)*

*"Çok fazla derinlemesine konu işlenmiyor. Sanki özet halinde veriliyormuş gibi konular. Biraz daha ayrıntıya girilebilir. Konular yüzeysel. Biz şöyle yapıyoruz; konuyu özetlemek istediğimizde ders sonunda birlikte tekrar işlediğimiz konulara bakmak açısından, tekrar mahiyetinde kullanıyoruz. Çok derinlemesine olmadığı için böyle kullanılabilir." (Ö15)*

*"Çok derinlemesine anlattığını düşünmüyorum ama müfredatın sınırları içerisinde çocukların anlayabileceği bir dil kullanılarak işleniyor." (Ö1)*

*"Çok detaya girmiyor ama konuyu tamamen anlatıyor. Yani çocuğun anlayacağı şekilde. Dersin içeriğini zenginleştiriyor." (Ö7)*

*"Kısa kısa sorularıyla öğrencileri araştırmaya yöneltiyor. Düşünmeye yöneltiyor. Onlar çok güzel. Konuyu anlatıyor, bir soru soruyor. Çocuklardan cevabını alıp dersin devamını sağlıyoruz." (Ö4)*

*"Araştırma ya da yönlendirmeye herhangi bir katkısı yok aslında. Sadece pekiştirmeye yönelik. Ünitelerde değerlendirme sorularının çoğaltılmış şekli gibi." (Ö1)*

Öğretmenlerin görüşlerine göre Morpa Kampüs'te zaman zaman sıralama problemleri gözlemlense de öğretim programına içerik uygundur ancak yoğunlukla özetleme, tekrarlama amacıyla kullanılacak kısa bilgiler içermektedir. Öğretmenler Morpa Kampüs'ün konuları açıklanmasını yeterli düzeyde bulmakla birlikte konunun ayrıntılı açıklanması, öğrencilerin araştırma ve konu üzerinde derinleşme becerilerini destekler nitelikte olmadığını düşündükleri görülmektedir. Bununla birlikte dersin içeriğini zenginleştirilmesi çocukların anlayacağı bir dil kullanması olumlu özellikler olarak görülmektedir.

### **3- Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Dersin Öğrenme - Öğretme Sürecine Etkisine İlişkin Görüşleri**

Öğretmenlerin, Morpa Kampüs'ün dersin öğrenme - öğretme sürecine etkisine ilişkin ifadeleri dersteki etkinliklere katkısı teması altında 8 kategoride toplanmıştır (Tablo 3). Bu kategoriler dersleri pekiştirme fırsatı sunma (15 kişi), oyun, deney, bulmaca (12 kişi), dersteki etkinlikleri destekleme (10 kişi) bireysel alıştırmaya zorunluluğu (8 kişi), dönüt-düzeltilme sağlama (7 kişi), etkin katılım sağlama (6 kişi), bireysel alıştırmaya fırsatı (3 kişi), tekrar imkanı sunma (3 kişi), olarak belirtilmiştir.

**Tablo 3. Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Dersteki Etkinliklere Katkısına İlişkin Görüşleri**

| Tema                          | Kategoriler                             | Frekans (f) |
|-------------------------------|-----------------------------------------|-------------|
| Dersteki etkinliklere katkısı | Dersleri pekiştirme fırsatı sunma       | 15          |
|                               | Oyun, deney, bulmaca etkinlikleri sunma | 12          |
|                               | Dersteki etkinlikleri destekleme        | 10          |
|                               | Bireysel alıştırma yapma zorunluğu      | 8           |
|                               | Dönüt-düzeltilme sağlama                | 7           |
|                               | Etkin katılım sağlama                   | 6           |
|                               | Bireysel alıştırma yapma fırsatı sunma  | 3           |
|                               | Tekrar fırsatı sunma                    | 3           |
|                               | Toplam                                  | 64          |

Tablo 3'te yer alan, Morpa Kampüs'ün dersteki etkinliklere katkısına ilişkin görüşleri destekleyen bazı ifadeler aşağıda verilmiştir:

*"Pekiştirmeyi yüzde yüz sağlıyor çünkü anlattığım şeyleri orda tekrar etmeleri, görsel olarak da görmeleri pekiştirmelerini sağlıyor. (...) benim anlattıklarımı çocuklar orada yüzeysel olarak gördükleri zaman önemli bir şekilde pekiştirmelerini ve konuyu daha iyi ve daha sağlıklı bir şekilde uygulamalarını sağlıyor."*(Ö8)

*"Deneyleri çok güzel. Yani yapamadığımız deneyleri orada çocuk bizzat yapılışını görüyor. Bulmaca etkinlikleri değerlendirme bölümünde var. Onları yapıyoruz birlikte. Yine oyunlar var. Oyunları da gerek ders içinde gerek ders dışında kullanıyoruz. Oyunlar açıkça teneffüsler de bile oynanıyor, öğrenci kavga etmek yerine o oyunun üzerinde yoğunlaşıyor."*(Ö7)

*"Morpa Kampüs çocukların düzeylerine uygun olduğu için etkin katılım sağlıyorlar. Yani sınıf düzeyini yakalıyor. Bu yüzden etkin katılım olunca çocukların özgüveni artıyor. Pekiştirme artıyor. Dönüt düzeltmeye de katkısı var."*(Ö1)

*"Öğrenci kendisi sıkılırsa hızlanabiliyor ya da tekrar tekrar yapabiliyor kendi istediği hızda ilerliyebiliyor"*(Ö3)

*"sonsuz tekrar yapma fırsatı var, bu da önemli katkı sağlıyor"*(Ö5)

Öğretmenlerin görüşlerine göre Morpa Kampüs'ün dersleri pekiştirme olanağı sunduğu, oyun, deney ve bulmaca gibi etkinliklerle derse katkı yaptığı ve dersteki etkinlikleri desteklediği görülmektedir. Öğretmenlerin Morpa Kampüs'ün dersteki etkinliklere katkısına ilişkin görüşleri Şekil 3'te görselleştirilmiştir.

#### **4- Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Dersin Değerlendirme Boyutuna Etkisine İlişkin Görüşleri**

Öğretmenlerin Morpa Kampüs'ün dersin değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri (Tablo 4) değerlendirme teması altında 4 kategoride toplanmıştır. Bunlar başarı (10 kişi), testler (10 kişi), başarıyı kayıt altına alma (6 kişi) ve dönüt alma (4 kişi) olarak belirlenmiştir.

**Tablo 4. Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Dersin Değerlendirme Boyutuna Etkisine İlişkin Görüşleri**

| Tema          | Kategoriler                | Frekans (f) |
|---------------|----------------------------|-------------|
| Değerlendirme | Başarı                     | 10          |
|               | Testler                    | 10          |
|               | Başarıyı kayıt altına alma | 6           |
|               | Dönüt alma                 | 4           |
|               | Toplam                     | 30          |

Morpa Kampüs'ün dersin değerlendirme boyuta etkisine ilişkin Tablo'4 te görülen görüşlere ait bazı ifadeler aşağıda verilmiştir.

"(...)Yani çok ilgisiz öğrencileri daha çok derse katmaya, daha çok başarılarını artırmaya yarıyor. Herkesin evinde olsa daha çok başarılı olacağına inanıyorum. Özellikle alt seviyedeki öğrenciler için, ayrıca görsel öğrenen öğrenciler ve yaparak yaşayarak öğrenenler için faydalı olacaktır. " (Ö14)

"Çocuk için daha iyi, başarıyı artırıyor bence, diğer arkadaşlarına göre Morpa Kampüs'e girenler ve orda çalışanlar diğerlerine göre daha başarılı. Öğrenci başarısında etkili oluyor. Çünkü çocuk onu görsel olarak gördüğü için daha çok hoşuna gidiyor. Öğrenci için kitaplardan daha etkili..." (Ö9)

"Morpa Kampüs konularının sonunda kazanım değerlendirme soruları oluyor. Bunu sınıfta uyguluyorum ve anında da geri dönütünü soruları çözerek sağlıyorum ve bunun başarıyı artırdığını düşünüyorum." (Ö3)

Öğretmenlerin çoğunluğu, Morpa Kampüs'ün başarıyı artırdığını belirtirken, bir kısmı da başarıyı kayıt altına alamadıkları yönünde görüş bildirdiği görülmektedir. Aşağıdaki alıntılar bu görüşü desteklemektedir.

"Öğrencileri takip ediyoruz. Öğrencilerin ne kadarını kendisi yaptı, yoksa velisiyle birlikte mi yaptı, başarı konusunda çok fazla ipucu vermiyor. Bazen birlikte yapıyorlar onu bilemiyoruz." (Ö15)

"Herkes kayıtlı olmadığı için başarıyı kayıt altına alamıyorum. Bir ya da iki çocuk kayıtlı, oda bilgisayarla ilgili olan çocuklar." (Ö10)

##### 5- Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Öğrencilere Katkılarına İlişkin Görüşleri

Morpa Kampüs eğitsel yazılımının eğitim öğretimde kullanılmasının öğrenci açısından yararları nelerdir diye sorulduğunda elde edilen görüşler "öğrenciye sağladığı yararlar" teması altında 5 kategori altında toplanmaktadır (Tablo 5). Bunlar; İlgi (12 kişi), katılım (6 kişi), motivasyon (7 kişi), iletişim (5 kişi) ve özgüvendir (2 kişi).

**Tablo 5. Öğretmenlerin; Morpa Kampüsün Öğrencilere Katkılarına İlişkin Görüşleri**

| Tema                | Kategoriler | Frekans (f) |
|---------------------|-------------|-------------|
| Öğrenciye katkıları | İlgi        | 12          |
|                     | Motivasyon  | 7           |
|                     | Katılım     | 6           |
|                     | İletişim    | 5           |
|                     | Özgüven     | 2           |
|                     | Toplam      | 32          |

Tablo5'te sunulan Morpa Kampüs'ün öğrencilere katkılarına ilişkin öğretmen görüşlerinden alıntılara aşağıda yer verilmiştir.

"Dersi kuru kuruya ben anlattığım zaman dikkatini çekemiyorum, her öğretmen için geçerli bu ama Morpa Kampüs görsel olduğu için çocukların daha çok dikkatini çekiyor. Morpa Kampüs'te yapılan örnekler günlük hayatlarıyla örtüştüğü için, daha çok dikkatini çekiyor. Derse karşı ilgi ve tutumlarında bir artış var." (Ö8)

"İlginin çok artırdığını düşünüyorum. Sürekli kullanıyorum. Öğrenciler zaten projeksiyon açıldığı anda hemen derse bir katılım moduna giriyorlar. Ekranda ne çıkacak diye merakla bekliyorlar. Bu bizim için bu yaş grubunda çok önemli zaten. Bu yaş grubun en önemli özelliği

*katılımı sağlamak, ilgisini canlı tutmak, ilgi tam azalacağı zaman Morpa Kampüs'ü açtığımız zaman ilgi tekrar çabucak toparlanıyor."*(Ö16)

*"İletişimi çok artırıyor. Soruları etkinlikleri zor değil, zor olmadığı için pasif bir öğrenci bile yapabiliyor. Yapınca da sınıfla öğretmenle iletişime geçiyor. Bu da öğrencinin motivasyonunu artırıyor, iletişime geçtikçe, katılımını artırıyor, öğrenci daha fazla derse motive oluyor."*(Ö1)

Morpa Kampüs'ün görselliği, verilen örneklerin günlük hayattan kesitler sunması, öğrencilerin ilgi, katılım ve motivasyonlarını artırdığı görülmektedir. **6- Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Öğretmenlere Katkılarına İlişkin Görüşleri**

Morpa Kampüs eğitsel yazılımının eğitim öğretimde kullanılmasının öğretmen açısından katkıları Tablo 6'da verilmektedir. Veriler " öğretmene katkıları" temasında ve 7 kategori altında toplanmaktadır (Tablo 6). Bunlar; dersi eğlenceli hale getirme (13 kişi), derse katılımı artırma (6 kişi), zor kazanımları öğretme kolaylığı (5 kişi), dikkat çekme (3 kişi), sınıf yönetimi (1 kişi), dersi zenginleştirme (1 kişi) ve zaman tasarrufu (1 kişi) olarak belirtilmiştir.

**Tablo 6. Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Öğretmenlere Katkılarına İlişkin Görüşleri**

| Tema                | Kategoriler                       | Frekans (f) |
|---------------------|-----------------------------------|-------------|
| Öğretmene katkıları | Dersi eğlenceli hale getirme      | 13          |
|                     | Derse katılımı artırma            | 6           |
|                     | Zor kazanımları öğretme kolaylığı | 5           |
|                     | Dikkat çekme                      | 3           |
|                     | Sınıf yönetimi                    | 1           |
|                     | Dersi zenginleştirme              | 1           |
|                     | Zaman tasarrufu                   | 1           |
|                     | Toplam                            | 30          |

Tablo6'te sunulan Morpa Kampüs'ün öğretmene katkılarına ilişkin öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir.

Morpa Kampüs'ün işitsel ve görsel olması, şarkılar, animasyonlar, bulmacalar, deneyler ve hikayeler içermesi dersi eğlenceli hale getirmektedir. Aşağıdaki alıntılar bu görüşü desteklemektedir.

*"Çocuklara daha fazla eğlenceli geliyor. Öğretmenim onu[Morpa Kampüs] açın diyorlar. Müziği var ve görseli var. Bunun dışında hikaye tarzı anlatımı var. Bu nedenle çocuklar gördükleri zaman oyunlaştırıyorlar, dersi eğlenceli hale getiriyor. Yani çocukların canı sıkılmıyor en azından."*(Ö9)

*"Ses var görsellik var şarkılarla eğlenceli bir şekilde anlatılmaktadır....Dersi eğlenceli hale getiriyor."* Ö7

*"Müfredata uygun olarak yaptığı için ve animasyonları da verdiği için eğlenceli oluyor."* Ö4

Öğretmenlerin öğretmekte zorlandığı kazanımlar için özellikle Morpa Kampüs'ü kullandığı görülmektedir. Öğrenciler için hazır bir kaynak olması, dersi zenginleştirme, dikkat sürelerini uzatması, ders anlatımında zaman tasarrufu sağlaması ve kalabalık sınıflarda sınıf yönetimini kolaylaştırması öğretmene sağladığı yararlar arasında görülmektedir. Aşağıdaki alıntılar bu görüşü desteklemektedir.

*"(... ) zor konularda direkt morpa kampüsten başlayarak çocukların motivasyonu artırmak açısından bana yararı oluyor tabiki. Zor bir konuya eğer çocuklara anlatmak zor*

geliyorsa sadece morpa kampüsten açıyorum. Konuyu o şekil işliyoruz. Gayet de başarılı oluyorlar."(Ö3)

"Bize büyük bir kolaylık mesela, öğretmen için büyük bir hazır kaynak, kolaylık. Kullandığınız zaman çocukların hem dikkat sürelerini uzun tutabiliyorsun hem de çok rahat dersi anlatabiliyorsun. Etkinliklerle zenginleştirebiliyorsunuz. Yani ben çok memnunum."(Ö1)

"Çocuklar dikkatlerini verdikleri için, derste çok gürültü olmuyor. Yani sınıfın yönetiminde biraz daha öğretmenin daha başarılı olacağını düşünüyorum."(Ö14)

"Ben Morpa Kampüs'ü çok seviyorum. Derste hiç vakit kaybetmeden istediğim konuya hemen ulaşabiliyor olmam zaman açısından bana yarar sağlıyor. Konuları çocukların anlayacağı seviyede anlatıyor olması çok büyük bir avantaj sağlıyor." (Ö16)7- **Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Kullanılması ve Geliştirilmesine İlişkin Görüş ve Önerileri**

Öğretmenlerin Morpa Kampüs'ün kullanılması ve geliştirilmesine ilişkin görüşleri "öneriler" teması altında 9 kategori altında toplanmaktadır. Bunlar; Örnek sayısı artırılmalı, ders anlatımı zenginleştirilmeli, animasyon sayısı artmalı, monoton ders anlatımı olmamalı, araştırmaya yönelik çalışmalar artırılmalı, görsel öğeler zenginleştirilmeli, bilimsel etkinlikler artırılmalı ve karşılıklı etkileşim artırılmalı olarak belirlenmiştir.

**Tablo 7. Öğretmenlerin; Morpa Kampüs'ün Kullanılması ve Geliştirilmesine İlişkin Görüş ve Önerileri**

| Tema     | Kategoriler                                | Frekans (f) |
|----------|--------------------------------------------|-------------|
| Öneriler | Örnek sayısı artırılmalı                   | 10          |
|          | Ders anlatımı zenginleştirilmeli           | 3           |
|          | Animasyon sayısı artmalı                   | 2           |
|          | Monoton ders anlatımı olmamalı             | 2           |
|          | Araştırmaya yönelik çalışmalar artırılmalı | 2           |
|          | Görsel öğeler zenginleştirilmeli           | 2           |
|          | Bilimsel etkinlikler artırılmalı           | 2           |
|          | Öğrencilerin kullanımı arttırılmalı        | 2           |
|          | Karşılıklı etkileşim artırılmalı           | 1           |
|          | Toplam                                     | 24          |

Tablo 7 incelendiğinde öğretmenlerin Morpa Kampüs'e yönelik en büyük eleştirisi derste etkinlikleri destekleyici örnek sayısının yetersizliği ve bilimsel etkinlik sayısının azlığı yapılan eleştiriler arasında bulunmaktadır. Öğretmen görüşlerinden alıntılar aşağıda verilmiştir.

"Örnekler bazen basit geliyor bize. Ama sınıfın geneline hitap etsin, seviyesi geride olan öğrencilere de hitap etsin diye [Morpa Kampüsü] kullanmak zorunda kalıyoruz. Bu sırada tabii ki diğer öğrenciler sıkılıyorlar. (...) Örnek sayısı artırılmalı. Mesela konuyla ilgili soru kullanmak istediğimizde bir iki tane soru var."(Ö6)

"Keşke öğrencilere de ücretsiz olsa. O şekilde düşünüyorum. Ya da maliyet düşürülebilir. Cüzi bir miktar olabilir." (Ö13)

"Bilinçli ailelerin çocukları Morpha Kampüs'e üye olarak ayrıca evlerinde de kullanıyor. Bu çocuklar genelde başarılı çocuklar oluyor. Bilinçli velilerin kullanımında bir artış var" (Ö1)

"Çocuklara sorular soruyor. Mesela ; çocuklar bu harfi tanıdınız mı? Hep bir ağızdan "evet" diye cevap veriyorlar. Karşılıklı işleniyormuş gibi içerik olduğu zaman daha fazla zevk alıyorlar. Kendilerinin de katıldığını hissediyorlar."(Ö 15)

*“Daha fazla animasyonlara yer verilirse ve etkileşimli olursa daha iyi olur. Morpa Kampüs’ün anlatım biçimi hep aynı. Başka sitelere de bakıyorum mesela onları flaşla getirip onlardan da yararlanıyorum. Örneğin şarkılarla sunum yapan var. Morpa Kampüs’te monoton bir teknik var. Hep aynı tarzda sunum yapılıyor. Etkinliklerde soru cevap yerine biraz daha oyun ya da deney olabilir. Görsellik biraz daha geliştirilebilir. Bilimsel yönden daha güçlü olabilir. Biraz araştırmaya yöneltebilir çocukları.”(Ö16)*

## TARTIŞMA VE SONUÇ

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler öğrenme ortamlarını da etkilemiştir. Gelişen teknoloji ile e-öğrenme uygulamaları tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de önem kazanmış ve eğitim-öğretimde faaliyetlerinde kullanılmaya başlanmıştır. Türkiye’de e-öğrenme ortamlarına katkı sağlamanın çıkış noktası olduğu araştırmada Morpha Kampüs’ün eğitim-öğretim faaliyetlerindeki etkinliğinin değerlendirilmesi amacı ile elde edilen veriler doğrultusunda Morpa Kampüs’ün Milli Eğitim Bakanlığı’nın temel kazanımlarıyla uyumlu olduğu, tema ve konu sıralamasının örtüştüğü ve konuların aşamalılık ilkesine uygun olduğu görülmektedir. Ayrıca Morpa Kampüs’ün görsel ve işitsel olması konuların akılda kalıcılığını kolaylaştırmaktadır. Görsellik ve işitsellik daha çok duyu organını uyardığı için, öğrencinin ilgi ve dikkatini çektiği için öğrenmeyi kolaylaştırır (Güngördü, 2003). Eğitim öğretim sürecinde ne kadar fazla sayıda duyuya hitap edilirse öğrenmede o oranda etkili olacaktır (Küçükahmet, 2008:53). Özellikle öğrenme ortamında animasyonların kullanılmasıyla birden fazla duyu organına hitap edilerek konuların anlaşılması ve bilgi aktarılması önemli ölçüde kolaylaşmaktadır (Kahyaoglu, 2011). Alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde animasyonlar kullanılarak işlenen konularda başarının daha fazla olduğu görülmektedir (Bayram ve Koçak,2013; Daşdemir ve Doymuş, 2012; Ayvaci, Abdüsselam ve Abdüsselam, 2012). Bu yönüyle Morpa Kampüs uygulamasının animasyonlar ve farklı sunumları arttırılmalıdır.

Morpa Kampüs’ün dersin içerik boyutuna etkisine ilişkin öğretmen görüşleri doğrultusunda öğretim programının içeriği ile uyumlu olduğu görülmektedir. Konuları yüzeysel anlatması, derinlemesine bilgi vermemesi ve araştırmaya katkısının yetersizliği dezavantaj olarak belirtilirken, dersin içeriğini zenginleştirmesi, çocukların anlayacağı bir dil kullanması ve anlaşılır olması avantaj olarak ifade edilmektedir.

Morpa Kampüs’ün dersin öğrenme-öğretme sürecine etkisine ilişkin görüşlere göre öğretmenlerin bunu temel bir araç değil sadece destekleyici bir unsur olarak kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Cengiz (2010) tarafından MEB öğretmenlerinin TTNET Vitamin kullanımına yönelik araştırmasında öğretmenlerin TTNET Vitamini sadece çizim gerektiren konularda kullandığı belirtilmektedir. Tutar (2015) ise Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sitesine yönelik olarak öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi adlı çalışmada, öğretmenlerin EBA’yı sıklıkla kullanmadıkları ancak EBA’nın kullanışlı, etkili ve verimli bir site olduğu düşüncesine sahip olduklarını belirtilmektedir. Morpha Kampüs de EBA sisteminde yer alan bir programdır. Bu araştırmada da Cengiz ve Tutar’ın araştırma sonuçlarına benzer bir sonuç elde edildiği söylenebilir.

Morpa Kampüs’ün dersteki etkinliklere katkısına ilişkin görüşler doğrultusunda dersleri pekiştirme imkanı sunduğu, oyun, bulmaca ve deney gibi etkinliklerle derse katkı sunduğu görülmektedir. Öğretmenlerin bunu memnuniyetle dile getirdiği görülmektedir. Ancak Alabay (2015) tarafından EBA’nın kullanımına yönelik yapılan araştırmada öğretmenlerin en az kullandığı içeriğin oyun, deney uygulamaları ve proje uygulamaları olduğu ifade edilmektedir. Bu yönüyle araştırmaların bulguları farklılık göstermektedir. Bu farklılığın İlkokul öğretmenlerinin seçimleri ile ortaokul öğretmenlerinin seçimlerinin ayrışmasından olabileceği düşünülmektedir.

TÜİK verilerine göre Türkiye genelinde internet erişim imkanına sahip hanelerin oranı % 69,5 olarak belirtilmektedir. Evde internet erişimine sahip olmayan ailelerinin %59,5’i internete ihtiyaç olmadığını belirtirken, %44,7’si internet kullanımını yeterince bilmediğini ifade etmektedir (TÜİK, 2015). Bu veriler öğrencilerin Morpa Kampüs’ü evde kullanmama nedeni olarak yorumlanabilir.

Bu araştırmada Morpa Kampüs'ün dersin değerlendirme boyutuna etkisine ilişkin görüşlere bakıldığında başarıya olumlu katkısı olduğu, kazanım değerlendirme testleri ile konuların değerlendirildiği görülmektedir. Alanda yapılan araştırmalarda da bilgisayar destekli öğretim yönteminin erişimi, kalıcılık ve başarı açısından geleneksel öğretim metotlarına göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Güven ve Sülün, 2012; Demirer, 2006, Karaoğlu, 2008).

Morpa Kampüs'ün, öğrencilere katkısına ilişkin görüşlere bakıldığında öğrencilerin ilgisini çektiği, motivasyonu ve katılımı artırdığı, ders esnasında öğrenciler arası iletişime katkı sağladığı belirtilmiştir. Derse katılan öğrencilerin ise özgüvenin arttığı görülmektedir. Sürekli kullanılması halinde ise öğrencilerin belli bir süre sonra sıkıldığı, ilgi ve katılımın azaldığı ifade edilmektedir.

Morpa Kampüs'ün, öğretmenlere katkısına yönelik görüşlere bakıldığında ise bunun kullanımının dersi eğlenceli hale getirirken, derse katılımı da artırdığı belirtilmiştir. Ayrıca zor kazanımların öğretilmesinde öğretmenlere katkı sağladığı görülmektedir.

Öğretmenlerin çoğunluğu tarafından ise özellikle Morpa Kampüsteki örnek sayısının artırılması gerektiği vurgulanmaktadır. Öğretmenlerin önerileri doğrultusunda Morpa Kampüs uygulamasının ders anlatımı zenginleştirilmeli, animasyon sayısı artmalı, monoton ders anlatımı olmamalı, araştırmaya yönelik çalışmalar çoğaltılmalı, görsel öğeler zenginleştirilmeli, bilimsel etkinlikler artırılmalı ve karşılıklı etkileşim artırılmalıdır.

Benzer bir araştırma, bütün öğrencilerin Morpa Kampüs'e üye olduğu ve kullandığı sınıflarda yapılabilir. Öğrencilerin bireysel çalışmalarını ne yönde etkilediği ayrıca incelenebilir.

Öğretmenlerin bilgisayar kullanım becerileri ile Morpa Kampüs kullanımı ve görüşleri birlikte incelenebilir.

Ayrıca Morpa Kampüs'ün kullanıldığı sınıflarda gözlem yapılarak, derslerin her biri için farklı öğretim kademelerinde ayrıntılı araştırmalar yapılabilir.

#### Kaynakça

- Alabay, A. (2015). *Ortaöğretim öğretmenlerinin ve öğrencilerinin EBA(Eğitimde Bilişim Ağı) kullanımına ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Aslan, Ö. (2006). Öğrenmenin Yeni yolu: E-Öğrenme. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 16, Sayı: 2 Sayfa: 121-131, ELAZIĞ
- Ayvacı, H.G., Abdüsselam, Z. ve Abdüsselam, M.S. (2012). Animasyon destekli çizgi filmlerin fen öğretiminde kavramsal anlamaya etkisi: 6. sınıf kuvveti keşfedelim konusu örneği. *X. Ulusal Fen ve Matematik Eğitimi Kongresi*. 27/06/2012 – 30/06/2012. Niğde
- Bayram, K.ve Koçak, N. (2013). Öğretmen Adaylarının Genel Kimya Dersindeki Erişilerine Ve Kalıcılık Düzeylerine Animasyon Uygulamalarının Etkisi. *TurkishStudies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 8/12 Fall 2013, p. 167-177, ANKARA-TURKEY
- Cengiz, D. (2010). MEB öğretmenlerinin TTNET Vitamin kullanımında Uşak örneği. *IX. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, İzmir, 87.
- Daşdemir, İ. ve Doymuş, K. (2012). 8. sınıf kuvvet ve hareket ünitesinde animasyon kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına, öğrenilen bilgilerin kalıcılığına ve bilimsel süreç becerisine etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 77-87
- Demirer, A. (2006). *İlköğretim ikinci kademe bilgisayar destekli fen bilgisi öğretiminin öğrenci başarısına etkilerine ilişkin bir araştırma: Şehit Namık Tümer İlköğretim Okulu örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.

- Dikbaş, E. (2006). *Öğretmen Adaylarının E-Öğrenmeye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Yayınlanmamış. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul*
- Doğan, B., Arı, G. (2015). Web Tabanlı Uyarlamalı Zeki Öğretim Sistemleri ve Örnek Bir Uygulama. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi (Journal of Research in Education and Teaching)*. Kasım 2015, Cilt:4, Sayı:4
- Duygu, S., Uluuysal, E. B. ve Dindar, M. (2013). Görsel Algı Kuramlarına Dayalı Etkileşimli Bir Öğretim Ortamı Tasarımı ve Ortama İlişkin Öğrenci Görüşleri. *Anadolu Journal of Educational Sciences International, January 2013, 3(1) p:47-66*
- Genç, Z., (2015). Usability Of A Web-Based School Experience System: Opinions Of It Teachers And Teacher Candidates. (Edited: Nunes, M, B., Mcpherson, M.,) *Proceedings of The International Conference e-Learning*. Las Palmas de Gran Canaria, Spain, July 21 - 24, 2015, p: 81-89
- Güngördü, E. (2003). Öğretimde Görsellik ve Görsel Araçlarda Bulunması Gereken Özellikler, *Milli Eğitim Dergisi, Sayı:157, Kış:2003*
- Güven, G. ve Sülün, Y. (2012). Bilgisayar Destekli Öğretimin 8.Sınıf Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik Başarıya ve Öğrencilerin Derse Karşı Tutumlarına Etkisi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi, Yıl 9, Sayı 1, Mart 2012*
- Holley, D., Boyle, T. (2012). Empowering teachers to develop multimedia learning resources that support students' critical Thinking. *European Journal of Open, Distance and E-Learning*. <http://www.eurodl.org/index.php?p=current&sp=f&article=481> adresinden 4 Ocak 2016 tarihinde alınmıştır.
- <http://www.Learning.com/digital-literacy> adresinden 10 Kasım 2015 tarihinde alınmıştır.
- <http://www.enocta.com/e-ogrenme-nedir/> sitesinden 11 Kasım 2015 tarihinde alınmıştır.
- İlgar, M. (2013). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde E-Öğrenim Yoluyla Kelime Öğretimi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Kahyaoğlu, M. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin fen ve teknoloji dersinde yeni teknolojileri kullanmaya yönelik görüşleri. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 1(1), 79-96*.
- Karaoğlu, A. (2008). *İlköğretim Bilgisayar Derslerinde Web Tabanlı Eğitimin Öğrenci Başarı Düzeyine Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgi Teknolojileri Enstitüsü, İstanbul.
- Küçükahmet, L. (2008). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Maiers, A. (2015). *How the online education system helps the students* <http://www.angelamaiers.com/2012/11/how-the-online-education-system-helps-the-students/> adresinden 11 Kasım 2015 tarihinde alınmıştır.
- Mironova, O., Amitan, I., Vendelin, J., Vilipöld, J. and Saar, M. (2015). Maximizing And Personalizing E-Learning Support For Students With Different Backgrounds And Preferences. (Edited: Nunes, M, B., Mcpherson, M.,) *Proceedings of The International Conference e-Learning*. Las Palmas de Gran Canaria, Spain, July 21 - 24, 2015, p;73-80
- Moore J, L., Dickson-Deane, C., Galyen, K. (2011). E-Learning, online learning, and distance learning environments: Are they the same? *Internet and Higher Education* 14 (2011) 129–135
- Nagarajan P, Wiselin Jiji G. (2010). Online educational system ( e-learning). *International Journal of u- International Journal of u-and e-Service, Science and Technology Service, Science and Technology, Vol. 3, No. 4, December, 2010*

- Noe, R. A. (2009). *İnsan kaynaklarının eğitimi ve geliştirilmesi*. 4. Baskı. C. Çetin (Çev.), İstanbul: Beta Basım (orjinal basım tarihi 2008).
- Pituch, K. A., Lee, Y. (2006). The influence of system characteristics on e-learning use. *Computers & Education* 47 (2006) 222–244
- Pura, T. ve Aslan K. (2015). Web Tabanlı Eğitimin Verimliliğinin İncelenmesi. *Öğretim Araştırmaları Dergisi*.(Journal of Research in Education and Teaching).Cilt:4 Sayı:4 s. 1-7
- Rhode, J. F. (2009). Interaction equivalency in self-paced online learning environments: An exploration of learner preferences.*The International Review of Research in Open and Distance Learning*, 10(1). Retrieved from <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/603/1179> adresinden 10 Kasım 2017 tarihinde alınmıştır.
- Sanderson, P, E. (2002). *E-Learning: strategies for delivering knowledge in the digital age. Book Review, Internet and Higher Education*, 5 (2002), s. 185-188.
- <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.87.9116&rep=rep1&type=pdf> adresinden 17 Kasım 2017 tarihinde alınmıştır.
- Sarı, M.H. ve Akbaba Altun, S. (2015). Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Teknoloji Kullanımı Üzerine Nitel Bir Araştırma, *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, Vol: 6, Issue: 19, p. (24-49)
- Tezcan, M. (2002). Küreselleşmenin eğitim boyutu, *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, (6), 56-60.
- Tran, B, X., Nguyen, Q, L,T., Nong, V, M.,Maher, R, M.,Nguyen, A, T.,Nguyen, H, A., et al. (2014). Student-centred Outcomes of an e-Learning Course on Public Health in Hanoi and New York. *European Journal of Open, Distance and E-Learning*. [http://www.eurodl.org/materials/contrib/2014/Tran\\_et\\_al.pdf](http://www.eurodl.org/materials/contrib/2014/Tran_et_al.pdf) adresinden 4 Ocak 2017 tarihinde alınmıştır.
- Tozmaz, G, B. (2011). *E-Öğrenme Ders İçerikleri İçin Uygulanabilir Öğretim Tasarımı Modeli Geliştirme ve Bir Uygulama*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Tutar, M. (2015).*Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Sitesine Yönelik Olarak Öğretmenlerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon
- Tüik, (2015). <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18660> adresinden 31 Ocak 2016 tarihinde alınmıştır.
- Türk, E. (1999). *Millî Eğitim Bakanlığında yapısal değişmeler ve Türk eğitim sistemi*.Ankara:Nobel Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve H. Şimşek, (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Teknikleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

## **Research Article**

### **Morpa Kampüsün Öğrenme-Öğretme Ortamına Yönelik Etkilerinin İncelenmesi<sup>2</sup>**

*Evaluate The Activities Of Learning Environment That Morpa Campus Presented In Terms Of Classroom Teachers Opinions*

|                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Serap TÜFEKÇİ ASLIM</b><br>Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi<br><a href="mailto:tufekciaslimserap@gmail.com">tufekciaslimserap@gmail.com</a><br><a href="https://orcid.org/0003-1925-2032">https://orcid.org/0003-1925-2032</a> | <b>Hüseyin ÇEVİK</b><br>Tevfik Ünsal İlkokulu<br><a href="mailto:cevik1979@gmail.com">cevik1979@gmail.com</a><br><a href="https://orcid.org/0000-0001-8420-5481">https://orcid.org/0000-0001-8420-5481</a> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### **Extensive Summary**

Increase in scientific and technological innovations quickly influenced the field of education and led to changes. E-learning is one of the most significant ways of sharing knowledge which also went through changes in line with technological developments. E-learning is a facility of web-based learning, education, and information management. It is carried out via internet connection (e-nocta Academy, 2015). E-learning has several advantages such as being interesting and fun, being flexible in time and place, results being evaluable, supporting classroom activities, its content being convenient all the time, being used simultaneously or at different times by learners and teachers from different parts of the world, appropriating learning materials according to one's needs in learning, saving paper (Noe, 2009, e-nocta akademi,2015, Aslan, 2006; 127, Pura ve Aslan, 2015;3). In addition, it plays a vital role in equating the level of communication between teacher and learner, providing everyone with equal rights, motivating individuals, and relieving psychologically (Pura and Aslan, 2015;3). Practices like this are usually more economical than face-to-face learning environments (Maiers, 2012).

Courses, programs, and learning materials that are available on e-learning environments can be in three forms: learning can be led by teachers, learners can plan their speed or guide themselves (Moore, Dickson-Deane, Galyen, 2011; 131, Rhode, 2009; 3). E-learning environments develop in a structure where learners take more responsibilities for their own learning.

Several national and international studies reveal that technological tools contribute to education (Sari, Akbaba Altun, 2015; 27). It can be observed that in our country electronic tools for learning inside and outside the classroom are increasing together with developing technology and Fatih Project. Besides, Ministry of National Education offers e-learning materials on EBA (<http://www.eba.gov.tr>) for teachers to use freely. Morpha Kampus application also offers an e-learning environment aiming to enhance the quality of education. Evaluation of this application according to teachers' views is of great significance in terms of giving feedback to teachers, educational software developers, and educational managers. In this respect, effects of Morpa Kampus on learning and teaching environments were examined in line with teachers' views.

<sup>2</sup> Çalışmanın bir kısmı, 15. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda,bildiri olarak sunulmuştur.

Teachers' views about the effects of Morpa Kampus on the components of curriculum (outcomes, contents, learning-teaching process, evaluation); contributions of Morpa Kampus to teachers and learners, and teachers' views and suggestions about the use and development of Morpa Kampus were identified. Qualitative research method was used to collect, analyze, and explain the data. Participants of the study consist of 16 teachers who were users of Morpa Kampus and volunteered to participate in the study. Participant teachers were selected from schools determined via typical case sampling method, which is a type of purposeful sampling methods. In order to get participants' views about Morpa Kampus, open-ended, semi-structured interview questions were prepared and applied. The collected data were analyzed by means of descriptive analysis.

Results of the study revealed that Morpa Kampus is compatible with basic outcomes of the Ministry of Education, that theme and subject order overlap, and that subjects comply with the principle of progressivity. Moreover, it was found that Morpa Kampus makes it easier to remember subjects with its audio-visual features. Gungordu (2003) and Kucukahmet (2008) state that the more senses are addressed in the learning and teaching process, the more effective learning will be as students' interest and attention will be drawn. It is seen that Morpa Kampus is compatible with the curriculum. Disadvantages of Morpa Kampus were identified as such: it teaches subjects superficially, it does not offer detailed information, it does not contribute enough to research. On the other hand, Morpa Kampus is regarded as advantageous in that it enriches content of the course, it uses a clear language that is understandable for students.

Teachers use Morpa Kampus not as a main tool but just as a supporting material. A study conducted by Cengiz (2010) on the use of TTNET Vitamin by teachers working at public schools reveal that teachers use TTNET Vitamin only for subjects that require drawing. In his study on teachers' views about Educational IT Network (EBA) , Tutar (2015) indicates that teachers do not use EBA very often, but that they think EBA is a user-friendly, effective and productive website. Morpha Kampus is also one of the programs in the EBA system. It could be maintained that the results of this study are similar to those of Cengiz and Tutar's studies.

It was found that Morpa Kampus enables learners to practise lessons, contributes to courses with activities such as games, puzzles ad experiments. However, a study carried out by Alabay (2015) on the use of EBA showed that games, experiments and projects are the contents used the least by teachers. Accordingly, findings of the studies differ. This difference is supposed to arise from the fact that primary school teachers' preferences are different from secondary school teachers.

The results reveal that many students cannot use Morpa Kampus at home because they do not have either computer or internet, or because of its cost. It is also revealed that many students do not have a chance to do research individually due to lack of internet. According to Tuik statistics, 69,5% of homes use internet in Turkey. 59,5% of families who do not use internet in Turkey state that they do not need internet while another 44,7% state they do not know much about using internet (TUIK, 2015). These data explain the reason why students do not use Morpa Kampus at home.

The study clearly shows that Morpa Kampus contributes positively to success, and also that subjects are evaluated through outcome evaluation tests. Likewise, related studies in the field found that computer-assisted teaching method is more effective than conventional teaching methods in terms of convenience, permanence and success (Güven ve Sülün, 2012; Demirer, 2006, Karaoğlu, 2008).

It could be maintained that Morpa Kampus attracts students' attention, enhances motivation and participation, and facilitates communication among students during the lessons. Nevertheless, it is pointed out that when used frequently, it may be boring for students and lead to decrease in interest and participation. On the other hand, it is maintained that it helps teachers to make students gain the learning outcomes. Majority of teachers suggest that the number of examples on Morpa Kampus be increased. Kahyaoglu (2011) maintain that particularly using animations in the learning environment enables the use of multiple senses and makes it easier to understand subjects and transfer knowledge. Literature review shows that success levels tend to be higher in subjects that are taught using animations (Bayram ve Koçak,2013; Daşdemir ve Doymuş, 2012; Ayvacı, Abdüsselam ve Abdüsselam, 2012). In this respect, Morpa Kampus should increase and support animations and various presentations.

In the light of these results and analyzes, it is suggested that Morpa Kampus and such applications be improved and used in classrooms. Moreover, implications for further research could be stated in this study. Another study can be conducted in classrooms where all students are members of Morpa Kampus and use it. The influence of Morpa Kampus on students' individual studies may be examined. Teachers' use of Morpa Kampus and their views about it can also be examined in line with their computer skills. Hence, some variables can be put forth. Furthermore, classrooms where Morpa Kampus is used could be observed, and detailed research can be carried out in different educational levels for each and every course.